

[Edele Kruchew.]

Vi kan derfor ikke umiddelbart give tilslutning til lovforslaget, som det foreligger, men vil gerne arbejde alvorligt med det i udvalget.

Karen Thurøe Hansen (KF):

Da mit partis ordfører, hr. H. C. Toft, ikke kan være til stede, skal jeg kun komme med nogle få bemærkninger.

Det er knap 10 måneder siden, vi havde et lignende forslag fra retsforbundet til første behandling her i tinget, og det skabte dengang meget stor debat. Det konservative folkeparti har ikke ændret standpunkt siden da og kan ikke medvirke til forslaget om ophævelse af den såkaldte spærregrænse, men vi tilsiger dog vores positive medvirken til en gennemgang af valgloven i udvalget.

Jes Schmidt (CD):

På centrum-demokraternes gruppes vegne skal jeg udtale, at denne gruppe støtter og ser med sympati på retsforbundets lovforslag og vil gå ind i et positivt arbejde for dets gennemførelse i udvalget.

Gruppen kan også støtte det forslag, som hr. Tastesen har været fremme med, om at der nedsættes en valglovskommission til at se på problemerne. Der er jo flere problemer i denne sammenhæng, der bør ses på.

Men jeg står jo ikke alene som repræsentant i dette øjeblik for CD-gruppen, jeg er også repræsentant for det tyske mindretal her i folketinget, og det er jo fra debatten den 25. januar her i folketinget ikke nogen hemmelighed, at vi indtager et særstandpunkt, som også støttes af centrum-demokraterne. Dette særstandpunkt går ud på, at regionale nationale mindretal bør fritages for valglovens spærreklausuler. Det er noget, som så godt som alle partier her i tinget har været enige om i oktober 1954, da man drøftede spærreklausulen med henblik på det danske mindretal syd for grænsen.

Nu ved jeg godt, at man ikke kan sammenligne valglovene på begge sider af grænsen, men man kan så sandelig nok sammenligne principperne om, at regionalt begrænsede partier, som altså ikke kan opstille over hele landet, bliver fritaget for spærreklausulens bestemmelser. Når det tyske mindretal især fremhæver dette, er det jo, fordi det er

blevet ramt flere gange af spærreklausulen, sidst ved folketingsvalget 1971. Der var stemmer nok til et tillægsmandat, og der er stadig stemmer nok til et tillægsmandat, men spærreklausulen hindrede denne repræsentation.

Jeg skal tillade mig under udvalgsarbejdet at fremkomme med detaljerede forslag i så henseende, men kun nævne her, at § 43, stk. 4, i valgloven bør ændres således:

„Uanset bestemmelsen i stk. 1 deltager det tyske mindretals parti med det opnåede stemmetal i fordelingen af tillægsmandaterne, og således at der tilkendes det tyske mindretals parti et mandat, såfremt det opnår mindst samme kvotient, som i en af stor- eller amtskredsene har været tilstrækkelig for at opnå et kredsmandat.“

Jeg skal give afkald på at begrunde dette nærmere, men komme ind på det i udvalget.

Poul Dam (SF):

Socialistisk folkeparti kan tilslutte sig det foreliggende lovforslag i den nuværende situation. Det er kun et skridt på vejen, som forslagsstillerne også selv giver udtryk for. Så længe vi har en spærreregel med den nuværende valgordning, kan det ikke undgås, at valgresultatet i en vis forstand bliver falsk, fordi de mindre partier får færre stemmer, end de egentlig burde have på grund af frykten for stemmespild.

Det er altså ikke så meget et spørgsmål om, hvor mange stemmer der skal til for at blive repræsenteret i folketinget, som det er et spørgsmål om at få en valgordning, der sikrer, at vælgerne virkelig helt og fuldt stemmer efter deres overbevisning, således at valgresultatet giver udtryk for, hvilke stemninger der rører sig i befolkningen.

Jeg vil gerne tilføje, at jeg før sagde, at det var under den nuværende valgordning, vi kunne tiltræde dette. Det, der er det besværlige ved spærrereglen, er jo hele den valgordning, vi har, som blev gennemført som en nødløsning i 1920, og som man i realiteten aldrig har gennemdrøftet forstandigt og grundigt siden.

Jeg vil derfor meget gerne støtte ønsket om en valglovskommission, som kan arbejde med disse spørgsmål og prøve at nå frem til en mere hensigtsmæssig valgordning end den, vi sidder med.